

Kiloya ?li?kin Kendini Damgalama Ölçe?i (KKDÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kiloya ?li?kin Kendini Damgalama Ölçe?i (KKDÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24657>

Özet

Kiloya İlişkin Kendini Damgalama Ölçeği (KKDÖ), bireylerin kilolarıyla ilgili yaklaşımlarını **kendini damgalama** düzeylerini ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Ölçek, 2017 yılında Doğan ve Çayray Gündüzoğlu tarafından **geçerlik** ve **güvenirlilik** çalışmaları yapılarak kullanıma sunulmuştur. Toplam 12 maddeden oluşmakta olup, iki temel alt boyutu değerlendirilmektedir: Kendini Aşırıya Çekme ve İyileştirilmiş Damgalama Korkusu.

Anahtar Kelimeler

Kiloya İlişkin Kendini Damgalama, KKDÖ, **Öz-Damgalama**, Obezite, Psikometri, Uyarılma, Vücut İmajı.

Yazarlar

Satı Doğan, N. Çayray Gündüzoğlu

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin kendi kilolarına yönelik çevrelerinden gelen olumsuz yargıların içselleştirmeleri sonucu ortaya çıkan **kiloya ilişkin kendini damgalama** düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde belirlemektir. Bu uyarılma çalışması, orijinal ölçeğin Türk kültürüne ve diline uygunluğunu kanıtlamayı ve alana bu konuda standart bir ölçüm aracı kazandırmayı hedeflemiştir.

Bu ölçek, klinik ve araştırma ortamlarında, özellikle beslenme bozuklukları, obezite ve vücut imajı sorunları yaşayan bireylerin psikososyal yükünü değerlendirmede önemli bir rol oynamaktadır.

Yapı

Kiloya İlişkin Kendini Damgalama Ölçeği (KKDÖ), kendini damgalama fenomenini iki temel alt boyutta incelemektedir. Bu boyutlar, bireyin kilosu nedeniyle kendini olumsuz değerlendirmesi ve diyetlenme korkusuyla ilişkilidir.

Kendini Aşırıya Çekme (6 madde): Bireyin kilosu nedeniyle kendini değersiz görme, eleştirme ve kendine yönelik olumsuz düşüncelere sahip olma eğilimini ifade eder. Bu boyut, iyileştirilmiş utanç ve suçluluk duygularını yansıtır.

İyileştirilmiş Damgalama Korkusu (6 madde): Bireyin, toplumun kiloya yönelik olumsuz yargılarına iyileştirmesi ve bu yargıların nedeniyle diyetlenmekten, alay edilmekten veya yargılanmaktan korkmasıdır. Bu boyut, sosyal kaygı ve kaçınma davranışlarıyla ilişkilidir.

Geçerlik

Ölçe?in **geçerlik** çal??malar? kapsam?nda, öncelikle içerik geçerlili?ine odaklan?lm??t?r. ?çerik geçerlili?i, ölçek maddelerinin ölçmek istedi?i psikolojik yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek amacıyla uzman görüş?lerine ba?vurularak sa?lanm??t?r. Bu süreç, maddelerin dilsel ve kültürel uygunlu?unun Türk popülasyonu için de?erlendirilmesini kapsam??t?r.

Yap? geçerlili?ini incelemek üzere faktör analizi yap?lm?? ve ölçe?in iki faktörlü orijinal yap?y? korudu?u tespit edilmi?tir. Bu durum, KKDÖ'nün teorik olarak belirlenen Kendini A?a??ya Çekme ve ?çselle?tirilmi? Damgalama Korkusu yap?lar?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

KKDÖ'nün **güvenirlik** analizleri, iki temel yöntem kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. Ölçe?in zamana kar?? kararlıl???n? test etmek amacıyla **test-tekrar test** yöntemi uygulanm??t?r. Bu yöntem, farklı zamanlarda al?nan puanlar?n tutarlıl???n? göstererek ölçe?in kararlı bir ölçüm aracı oldu?unu kan?tlar.

Ayr?ca, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu belirlemek için **iç tutarlıl?k analizi** yap?lm??t?r. Yüksek iç tutarlıl?k katsayılar? (genellikle Cronbach Alfa de?eri ile rapor edilir), ölçe?in tüm maddelerinin aynı psikolojik yap?y? ölçmekte ba?ar?l? oldu?unu göstermi?tir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, toplam 12 maddenin iki alt boyutta topland???n? do?rulam??t?r. Bu faktör yap?s?, ölçe?in kavramsal olarak ayr?lm?? olan Kendini A?a??ya Çekme (6 madde) ve ?çselle?tirilmi? Damgalama Korkusu (6 madde) boyutlar?n? net bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi?tir. Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in Türkçe formunun yap?salsal geçerlili?ini desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Toplam 12 maddelik, kendini raporlama ölçe?i.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Kiloya ili?kin kendini damgalama e?ilimi gösteren yeti?kin bireyler.

Ya? Grubu: Yeti?kin Popülasyonu.

Popülasyon Detayları: Uyarılma çalışması, Adnan Menderes Üniversitesi 1. Uluslararası Sağlık Bilimleri Kongresi'nde sunulan bilimsel bildiriye dayanmaktadır.

Test Metodolojisi: Bireylerin kendi beyanlarına dayalı (Self-Report) bir değerlendirme aracıdır. Derecelendirme, 5'li **Likert** tipi kullanılarak yapılır:

1 = Hiçbir zaman

5 = Her zaman

Anahtar Kelimeler

Kendini Aşmaya Çekme, İçselleştirilmiş Damgalama Korkusu, Psikometrik Özellikler, Likert Ölçeği, Vücut Aşırılığı, Özsaygı.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Satı Doğan

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: sati.dogan@ege.edu.tr

Yazın Adresi: Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi (Uyarılma sonrası kurum bilgisi).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin uyarılma çalışması **2017** yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin bilimsel araştırmalarda kullanımı için yasal izinlerin ve telif haklarının belirlenmesi amacıyla Sorumlu Yazar Satı Doğan ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Doğan, S., & Çayır Gündüzoğlu, N. (2017). Kiloya ilişkin kendini damgalama ölçeğinin (kkdö) Türkçeye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Adnan Menderes Üniversitesi 1. Uluslararası Sağlık Bilimleri Kongresi*, (ss. 131). Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi.

Bu çalışmanın orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [kiloya-iliskin-kendini-damgalama-olcegi-kkdo-toad.pdf](#)

Ek bağlantı: [kiloya-iliskin-kendini-damgalama-olcegi-kkdo-toad.pdf](#)

Kiloya ?li?kin Kendini Damgalama Ölçe?i (KKDÖ) Maddeleri

Ölçek toplam 12 maddeden olu?maktadır. Derecelendirme 5'li Likert tipindedir (1= Hiçbir zaman - 5= Her zaman).

Alt Boyutlar ve Madde Say?lar?:

Kendini A?a??ya Çekme: 6 madde

?çselle?tirilmis? Damgalama Korkusu: 6 madde

Maddelerin tam metni için referans kayna?a ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM